

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارژمان محیط زیست همدان

به نام خدای بزرگ

مروری بر ابعاد، ظرفیت‌ها و ویژگی‌های گردشگری مذهبی و زیارتی در ایران

*محمد صالح مزیدی^۱، الهام رضایی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی دانشگاه علم و هنر یزد. ایمیل: m_saleh.mazidi@yahoo.com

تلفن همراه:

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی دانشگاه علم و هنر یزد. ایمیل: rezaee_0711@yahoo.com

چکیده

امروزه، صنعت گردشگری نه تنها بزرگ‌ترین صنعت دنیاست؛ بلکه روز به روز نیز در حال رشد است؛ به گونه‌ای که سازمان جهانی گردشگری پیش بینی کرده است در سال ۲۰۲۰ تعداد گردشگران به ۱.۵ میلیارد نفر خواهد رسید. این در حالی است که در سند جامع توسعه ملی گردشگری ایران آمده است: باتوجه به اینکه ایران در بخش جاذبه‌های طبیعی و اکوتوریسم رتبه پنجم و در بخش جاذبه‌های تاریخی و باستانی رتبه دهم دنیا را دارد و بر اساس پیش‌بینی‌ها در پایان برنامه هفتم توسعه که مصادف با سند چشم انداز بیست ساله است، ایران باید به سالانه بیست میلیارد دلار درآمد ارزی در سال از این صنعت دست یابد. با توجه به جمعیت مسلمان ایران و وجود مراکز زیارتی فراوان در کشورمان همانند مشهد و قم و همچنین اماکن تاریخی- مذهبی، در میان انواع رایج گردشگری در کشور، گردشگری مذهبی و زیارتی دارای پتانسیل و اهمیت زیادی می‌باشد اما متأسفانه کشورمان درصد ناچیزی از سهم گردشگری مذهبی را به خود اختصاص داده و مقایسه ایران با سایر کشورهای اسلامی همانند عربستان و عراق حکایت از شکاف عظیمی دارد. گردشگری اسلامی یا مذهبی در جهان سوم و کشورهای در حال توسعه رو به رشد بوده و مسافرت از سنت‌های پسندیده در جوامع مختلف محسوب می‌گردد. سازمان جهانی جهانگردی نیز با رشد سریع صنعت گردشگری، برگزاری نشست‌ها و کنفرانس‌هایی را که ارتباط گردشگری و مذهب را بررسی کنند لازم میدانند. با توجه به ابعاد گسترده این نوع از گردشگری و اهمیت آن برای ایران، این تحقیق به مروری بر ابعاد و ویژگیهای گردشگری مذهبی و زیارتی در صنعت گردشگری پرداخته و با ذکر انواع گردشگری مذهبی و مثال‌هایی از آن در کشورمان همانند شهرهای مذهبی مشهد و قم، نمونه‌هایی از اماکن مذهبی جهان را برشمرده و در پایان بر لزوم گسترش و اهمیت درآمدزایی آن برای کشورمان ایران تأکید داشته است.

واژه‌های کلیدی: صنعت گردشگری، گردشگری مذهبی، گردشگری زیارتی، کشور ایران، اماکن مذهبی